

Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej
sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego

Toruń, dnia 27 stycznia 2023 r.

Dr hab. Henryk Nowicki, prof. UMK
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu

**Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej sporządzona w
postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego**

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 ze zm.),
- uchwała Nr 101/2022 Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 28 listopada 2022 roku w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania da Hannie Wolskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej
sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego

1. Uwagi dotyczące oceny osiągnięć naukowych w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego

Zgodnie z dyspozycją art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (zwanej dalej ustawą) stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne.

Obowiązujące przepisy prawa mające zastosowanie w przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym wskazują, że ocenie podlega również istotna aktywność naukowa habilitantki w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Rolą recenzenta jest dokonanie oceny dorobku Habilitantki wskazanego w dokumentacji dołączonej do wniosku skierowanego do Rady Doskonałości Naukowej za pośrednictwem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 15 sierpnia 2022 r.

Habilitantka, w przedłożonym wniosku, wskazała jako osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego – monografię naukową – Hanna Wolska, Model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2022, ISBN 978-83-8291-378-1, ss.267. Wniosek zawiera również wszystkie pozostałe materiały niezbędne dla merytorycznej jego oceny.

2. Ocena osiągnięcia naukowego Habilitantki, którym jest monografia naukowa (art. 219 ust. 2 pkt 2 lit. a Ustawy)

Podstawą wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie prawo dr Hanny Wolskiej, wskazaną jako osiągnięcie naukowe jest monografia naukowa: Model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2022, ISBN 978-83-8291-378-1, ss.267 /recenzent; prof. dr hab. Leon Kieres/.

Wydawnictwo spełnia wymogi określone przepisami art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a Ustawy.

Przedstawiona monografia naukowa, będąca wynikiem prowadzonych badań w ramach projektu *Podmioty wolności gospodarczej* (Nr 539-P1100-B837-20) stanowi bardzo ciekawe i ważne opracowanie jednego z kluczowych zagadnień publicznego prawa gospodarczego. Tym zagadnieniem są relacje zachodzące pomiędzy państwem, jego organami, a przedsiębiorcami. Szczęólnego znaczenia powyższe badania nabierają w systemie gospodarki rynkowej opartej na fundamentalnej zasadzie wolności gospodarczej. Prowadzone badania mają znaczenie dla rozwoju teorii publicznego prawa gospodarczego oraz wzbogacają wiedzę tak ważną dla praktyki stosowanie tegoż prawa.

Habilitantka wskazuje w swym autoreferacie, że głównym zamierzeniem naukowym było „skonstruowanie i wskazanie specyficznych cech modelu relacji pomiędzy organami administracji publicznej a przedsiębiorcami” (s. 3). Dla osiągnięcia powyższego celu naukowego Autorka wskazała na trzy problemy (zagadnienia) badawcze, do których zaliczyła: - ustalenie zakresu podmiotowego modelu relacji, - kształtu modelu i jego wpływie na relacje pomiędzy podmiotami tych relacji z uwzględnieniem aspektów aksjologicznych i polityki publicznej, - zależności i powiązań podmiotów przyjętego modelu na płaszczyźnie reglamentacji oraz regulacji działalności gospodarczej. Dla właściwego doprecyzowania głównego problemu badawczego wskazano na kilka tez cząstkowych (s. 4).

Osiągnięciu powyżej wskazanego założenia badawczego służy właściwe przyjęta konstrukcja monografii. W pierwszej kolejności przedstawiono pojęcie modelu jako formy poznania naukowego, ze szczególnym odniesieniem do relacji pomiędzy podmiotami prawa. Słusznie Autorka zastrzeżę, że te relacje mogą być oceniane z

Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego uwzględnieniem realiów normatywnych, czemu służyły prowadzone badania naukowe zaprezentowane w monografii. Wskazano również, że owe relacje mogą być oceniane i badane z punktu widzenia realiów politycznych, społecznych i moralnych. Wynikiem prowadzonych badań jest przyjęcie, przez Habilitantkę, określonej konstrukcji modelu jako relacji zachodzących pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami. W przyjętym modelu Autorka wskazała, że prowadzona analiza dokona została w oparciu o analizę językową norm prawnych z jednoczesnym badaniem procesów empirycznych. Kończącą częścią tej części monografii jest sformułowanie „szerokiego modelu postulatycznego”. Tą część badań należy uznać za ważną dla prowadzenia badań naukowych w zakresie publicznego prawa gospodarczego. Należy się zgodzić z oceną w tym zakresie prof. dr hab. Leona Kieresa, który wskazał na znaczenie tych badań również dla tożsamości tej dziedziny prawa (recenzja wydawnicza).

Kolejną część monografii prezentuje badania naukowe odnoszących się do podmiotów, które są objęte badaniami w ramach przyjętego modelu relacji. Autorka dokonała szerokiej prezentacji poglądów doktryny odnoszących się do pojęcia organu administracji publicznej ze wskazaniem ujmowania tego pojęcia na gruncie prawa konstytucyjnego oraz prawa administracyjnego ustrojowego, proceduralnego i materialnego. Autorka przyjęła i zdefiniowała na potrzeby realizowanego projektu badawczego, szerokie rozumienie organu administracji publicznej (s. 103 monografii). Drugim ważnym pojęciem mieszczącym się w ramach prowadzonych badań, jest analiza pojęcia „przedsiębiorca”. W związku z wielością pojęć przedsiębiorcy zarówno w literaturze przedmiotu oraz tekstach licznych aktów prawnych Habilitantka dokonała przedstawienie poglądów z tym związanych. Za właściwe należy uznać przyjęcie, w prezentowanych badaniach, jednej definicji generalnej przedsiębiorcy jaka zawarta jest w przepisach ustawy Prawo przedsiębiorców.

Przedmiotem dalszych badań Autorka uczyniła analizę aksjologicznych uwarunkowań kształtujących relacje pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami (s. 107 monografii). Analizę wartości ograniczono do „wartości normatywnych, których nośnikiem są przede wszystkim zasady prawa”. W dalszej kolejności przedstawiono rozważania dotyczące zasad prawa oraz klauzul generalnych i ich wzajemnych relacji. Następnie dokonano prezentacji badań w zakresie relacji zachodzących w przyjętym modelu ze szczególnym odniesieniem do

Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego zasady społecznej gospodarki rynkowej i zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej. Habilitantka w tej części monografii wskazuje na wpływ powyższych zasad na kształtowanie relacji zachodzących pomiędzy uczestnikami przyjętego modelu. Przy czym przywołując zasady stanowiące podstawę prowadzonych badań Autorka dokonuj ich przedstawienia w kontekście innych zasad publicznego prawa gospodarczego. W podsumowaniu tej części badań słusznie wskazano, że wartości w istotny sposób wpływają na interpretację pojęć niedookreślonych oraz klauzul generalnych, szczególnie w relacjach zachodzących pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami. Powyżej prezentowane badania doskonale korespondują z problematyką polityki publicznej, która w swej treści zawsze będzie nośnikiem przyjmowanych wartości przez podmioty uczestniczące w jej kształtowaniu i realizacji. Słusznie wskazano, że treść polityki publicznej musi mieścić się w obowiązującym porządku prawnym i to zarówno w płaszczyźnie stanowienia jak i stosowania prawa. Końcowa część monografii zawiera prezentację badań nad relacjami pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami w świetle działań reglamentacyjnych i regulacyjnych państwa. W części podsumowującej tę część badań na uwagę zasługuje dookreślenie, tak wielokrotnie powoływanego w monografii, pojęcia „władzy dyskrecjonalnej”, która jest elementem sprawowania funkcji reglamentacyjnej i regulacyjnej przez krajowe organy administracji publicznej. Autorka w sposób poprawny wskazuje na trzy „komponenty” tego pojęcia, do których zalicza luz decyzyjny krajowych organów administracji publicznej, wykładnię pojęć niedookreślonych oraz uznanie administracyjne (s. 252 monografii). Wśród uwag o charakterze systemowym należy uznać wniosek Autorki wskazujący na potrzebę przyjęcia jednoznacznych pojęć odnoszących się do uczestników tworzonego i badanego modelu. Dotyczy to zarówno pojęcia organu administracji publicznej oraz przedsiębiorcy. Słusznie zwrócono uwagę na znaczenie tych pojęć nie tylko dla rozważań doktrynalnych, ale również ich istotnym znaczeniu dla praktyki relacji w przyjętym modelu relacji. Właściwe ujęcie tych pojęć, w ramach proponowanego modelu relacji, należy uznać również za bardzo ważne z punktu widzenia przedsiębiorcy i jego ochrony w relacjach z organami administracji publicznej, szczególnie ochrony sądowno-administracyjnej oraz kontroli konstytucyjnej. Pozytywnie należy również ocenić rozważania prezentujące czynniki wywierające wpływ na prezentowany model relacji poczynając od norm prawnych poprzez politykę publiczną, europeizacji działań administracji kończąc na

Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego zmieniających się i różnorodnych form oddziaływania administracji publicznej na przedsiębiorców łącznie z wykorzystaniem tzw. uprawnień dyskrecjonalnych. Habilitantka słusznie wskazuje, że normy prawne kształtujące model relacji znajdują się w wielu aktach prawnych przynależnych zarówno do prawa publicznego jak i prywatnego. Określając zakres badań do relacji organy władzy publicznej z przedsiębiorcami w świetle działań reglamentacyjnych i regulacyjnych należy uznać za poprawne i właściwie z punktu teoretycznoprawnego. Pewien niedosyt, w kontekście odwołań Habilitantki do aktualnych działań państwa wobec przedsiębiorców, może budzić brak szerszego odniesienia do przepisów Konstytucji dotyczących stanów nadzwyczajnych. Powyższa uwaga ma jedynie charakter pewnego postulatu co dalszych badań w obszarze zainteresowań Habilitantki.

Przyjętą konstrukcję monografii należy uznać za poprawną, a publikowane w niej badania za ściśle związane z przedmiotem badań i tym badaniom bezpośrednio podporządkowane. Założony cel naukowy pracy został osiągnięty a przyjęte zagadnienia badawcze właściwie przedstawione i osiągnięte. Prowadzone badania w sposób właściwy dla nauk społecznych potwierdziły przyjętą tezę podstawową rozprawy oraz sformułowanych tez cząstkowych.

Zaproponowany model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami z przyjętą jego konstrukcją oraz wskazaniem specyficznych cech należy uznać za interesujący i ważny wkład w rozwój publicznego prawa gospodarczego. Za interesujące należy również uznać sformułowane wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda*.

Przedmiotowa monografia stanowi istotne osiągnięcie naukowe, które stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne i spełnia wymogi określone w art. 219 ust. 1, pkt 2 lit a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.

3. Ocena aktywności naukowej Habilitantki w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej (art. 219 ust. 2 pkt 3 Ustawy)

Drugim elementem oceny w przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym, zgodnie z obowiązującymi przepisami, jest ocena aktywności naukowej Habilitantki w

Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego innych uczelniach oraz instytucjach naukowych. Dodatkowo ustawa zobowiązuje recenzenta do zwrócenia uwagi na współpracę z podmiotami zagranicznymi. W tej części ocenie poddam również pozostałą aktywność naukowo-badawczą oraz organizacyjną i dydaktyczną Habilitantki.

Ten zakres aktywności Habilitantki należy również ocenić bardzo pozytywnie i ocena ta ma pełne potwierdzenie w przytoczonych faktach wskazanych w Autoreferacie oraz załączonych dokumentach i informacjach.

Na uwagę zasługują:

- Odbyte trzy staże zagraniczne – dwa staże naukowo dydaktyczne w Katedrze Prawa Finansowego i Gospodarki Narodowej, Wydziału Prawa Uniwersytetu im. Masaryka, Brno (grudzień 2018 i grudzień 2019); - siedmiomiesięczny staż naukowy w ramach projektu „Legal conditions for practicing legal professions in Polish and German legal reality” na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Giessen.
- Udział i kierowanie międzynarodowymi i krajowymi grantami naukowymi (w tym otrzymane stypendia) finansowanymi przez: Narodowe Centrum Nauki, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, Polsko-Niemiecką Fundację na Rzecz Nauki, Ministerstwo Edukacji, Młodzieży i Wychowania Fizycznego Republiki Czeskiej oraz udział w badaniach w Uniwersytecie w Giessen – luty 2020 r.
- Odbyte staże zagraniczne i prowadzone badania w zespołach międzynarodowych, zaowocowały wygłoszonymi referatami w trakcie konferencji międzynarodowych oraz publikacjami obcojęzycznymi.
- W trakcie odbywania staży zagranicznych Habilitantka, obok prowadzonych badań, prowadziła również wykłady w Uniwersytecie Masaryka w Brnie (Czechy).
- O wysokim poziomie pracy naukowej Habilitantki świadczą stosowane metody badawcze zastosowane w jej publikacjach, ze szczególnym wskazaniem monografii będącej podstawą wniosku w przewodzie habilitacyjnym.
- Pozostały dorobek naukowy Habilitantki, poza ocenianą monografią, należy również uznać za zadowalający i różnorodny. Dorobek ten obejmuje 43 publikacje naukowe, w tym 7 monografii, 13 rozdziałów w monografiach, 17 artykułów, 1 głosę, 2 redakcje monografii naukowych oraz redakcje naukowe 3 tomów czasopism. Wśród tych publikacji 9 jest obcojęzycznych.
- Habilitantka aktywnie uczestniczy w konferencjach i seminariach naukowych, w trakcie których wygłosiła 15 referatów, z czego 3 na seminariach międzynarodowych oraz 4 na Zjazdach Katedr i Zakładów Publicznego Prawa Gospodarczego.

Dorobek naukowy Habilitantki można ująć w kilku szczegółowych obszarach badań naukowych, mieszczących się w obszarze publicznego prawa gospodarczego.

Pierwszym i jak podkreśla Habilitantka podstawowym obszarem badań naukowych jest problematyka prawnych, w tym konstytucyjnych, uwarunkowań prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach tej aktywności na szczególną uwagę zasługuje kierowanie międzynarodowym grantem naukowym *Gospodarka, finanse a zrównoważony rozwój (Wirtschaft, Finanzen und nachhaltige Entwicklung)* - grant finansowany przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki, który skupia naukowców z Uniwersytetu w Giessen, Uniwersytetu im. Adam Mickiewicza, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego oraz Uniwersytetu Gdańskiego. Z tym obszarem badań naukowych wiąże się również współpraca w ramach projektu *Gospodarka w synergii prawa gospodarczego, finansowego i prawnej ochrony środowiska (grant MEN Nr DNK/SP/465771/2020)* oraz udział w międzynarodowym grantie naukowym *Polsko-Czeskie Forum Akademickie: Efektywny Model Transgranicznej Współpracy Biznesowej i Partnerstwa – finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych*. Do tego zakresu badań naukowych należy również zaliczyć realizowane badania w ramach grantu *Realizacja zadań publicznych w sferze geologii i hydrogeologii przez polskie i skandynawskie instytucje (grant NCN – konkurs Miniatura 3)* oraz badania realizowane w ramach trzech grantów MNiSzW dla młodych naukowców: 1. *Podmioty wolności działalności gospodarczej (Nr 539-p100-B837-20)*; 2. *Naukowy model instytucjonalny służb geologicznych (Nr 538-6130-B228-18)*; 3. *Zakres działania, kompetencje i zadania organów regulacyjnych na rynkach infrastrukturalnych (Nr 538-6130-B702-17)*.

Efektami tych badań naukowych były wygłaszane referaty na konferencjach i międzynarodowych oraz wykłady w zagranicznych ośrodkach uniwersyteckich. Część badań została opublikowana w monografiach: *Zakres działania, kompetencje i zadania organów regulacyjnych na rynkach infrastrukturalnych* (M. Jaś-Nowopolska, K. Łuczak, H. Wolska, Bydgoszcz - Gdańsk: Oficyna Wydawnicza Edward Mitek, 2018); *Nowe prawo przedsiębiorców* (A. Dobaczewska, A. Powalowski, H. Wolska, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018); *Leksykon prawa gospodarczego publicznego. 100 podstawowych pojęć* (red. A. Powalowski, Wydawnictwo C.H. Beck, wydanie 4, Warszawa 2019); *Przedsiębiorcy i ich działalność* (red. A. Powalowski, H. Wolska, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa

Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego 2019); *ROK RODO* (red. W. R. Wiewiórowski, H. Wolska, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2019).

Drugim obszarem badawczym Habilitantki jest system zamówień publicznych, w tym badania nad systemem prawa zamówień publicznych ujmowanym w jego szerokim ujęciu. Ten obszar badań został zapoczątkowany przygotowaniem rozprawy doktorskiej, która następnie została opublikowana przez renomowane wydawnictwo prawnicze C.H.Beck w 2018 roku: *Realizacja zadań publicznych przez spółkę komunalną w systemie zamówień publicznych*. W kolejnych latach badania w zakresie prawa zamówień publicznych były kontynuowane i rozwijane również we współpracy z innymi ośrodkami naukowymi. Efektem tej współpracy były kolejne publikacje naukowe (*Instytucje i instrumenty kontroli w systemie zamówień publicznych* - A. Powałowski, E. Przeszło, H. Wolska, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018) oraz organizowanie i czynny udział w konferencjach naukowych. Ponadto Habilitantka prowadziła i pełniła rolę redaktora naukowego czasopisma: *Animus. Prawo Zamówień Publicznych*. Dorobek naukowy Habilitantki w tym zakresie należy ocenić bardzo pozytywnie, czego wyrazem jest znajomość Jej badań w kręgu naukowców zajmujących się prawem zamówień publicznych.

Kolejnym obszarem prowadzonych badań jest problematyka prawna gospodarki komunalnej, którą Habilitantka realizowała we współpracy ze środowiskiem naukowym Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach). Efektem tej współpracy była publikacja: *Gospodarka komunalna. Problematyka realizacji zadań publicznych* (M. Biliński, W. Gonet, H. Wolska, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020). Dalsze badania w zakresie gospodarki komunalnej były kontynuowane w ramach kierowanego przez Habilitantkę grantu naukowego: *Nadzór i kontrola nad podmiotami tworzonymi przez jednostki samorządu terytorialnego* (grant dla młodych naukowców z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Nr 539-6130-B394-19). W ramach prowadzonych badań podjęto współpracę również ze środowiskiem naukowym Uniwersytetu Śląskiego oraz Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wyniki tych badań, dotyczące analizy prawnej nadzoru i kontroli zamówień *in-house* oraz nadzoru właścicielskiego nad samorządowymi jednostkami organizacyjnymi, zostały opublikowane w dwóch monografiach: *Nadzór i kontrola zamówień i koncesji in-house* (P. Nowicki, E. Przeszło, H. Wolska, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020) oraz *Kontrola oraz nadzór dotyczący realizacji zadań z zakresu gospodarki*

Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego *komunalnej* (M. Biliński, W. Gonet, H. Wolska, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020). Prowadzone badania z zakresu gospodarki komunalnej dotyczyły również zagadnień form organizacyjno-prawnych wykonywania zadań z zakresu ochrony zdrowia oraz administrowania powiatowymi spółkami komunalnymi. Wyniki powyższych badań zostały opublikowane we współautorstwie jako rozdziały w monografiach: *Charakter i konstrukcja zadań samorządu terytorialnego* (red. M. Stec, S. Płażek, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017), oraz *Administrowanie i zarządzanie w sektorze publicznym. Teoria i praktyka* (red. T. Bojar-Fijałkowski, Bydgoszcz 2019).

Wśród obszarów badawczych Habilitantki można wyodrębnić również badania dotyczące publicznoprawnych aspektów wykonywania zawodów zaufania publicznego. Badania w tym zakresie prowadzone są we współpracy międzynarodowej w ramach trzech projektów naukowych: 1. *Wolne zawody prawnicze w ujęciu porównawczym Polska – Niemcy (finansowanie przez Uniwersytet w Giessen oraz samorządy adwokackie polskie i niemieckie)*, 2. *Wolność działalności gospodarczej w polskiej i niemieckiej kulturze prawnej - perspektywa komparatystyczna (Freiheit der Wirtschaftlichen Tätigkeiten in der polnischen und deutschen rechtskultur - eine rechtsvergleichende Perspektive)* (finansowanie przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki), 3. *Comparative Legal Gender Studies- Network (CoLeGeŞ-Net): The Emilie Kempyn-Spyri of the past, present and future* (finansowanie przez Uniwersytet w Giessen). Efektem tych badań naukowych są kolejne zagraniczne i krajowe publikacje naukowe: artykułu (we współautorstwie): *The profession of an advocate as a profession of public trust against the background of Polish jurisprudence*, Franz von Liszt Institute Working Paper. - 2021/02, ISSN-(Internet) 2363-4731, ISSN-(Print) 2363-4723, s. 72-78; rozdział: *Uwagi na temat dopuszczalności podejmowania innych zajęć zarobkowych przez adwokatów świadczących pomoc prawną (Anmerkungen zur Zulässigkeit der Aufnahme anderer entgeltlicher Tätigkeiten durch Rechtsanwälte, die Rechtshilfe leisten)*, zamieszczony w dwujęzycznej monografii naukowej: *Wolność działalności gospodarczej w polskiej i niemieckiej kulturze prawnej – perspektywa komparatystyczna (Freiheit der Wirtschaftlichen Tätigkeiten in der polnischen und deutschen rechtskultur - eine rechtsvergleichende Perspektive)*, (red. M. Biliński, M. Jaś-Nowopolska, E. Przeszło, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2021); artykuł naukowy (we współautorstwie): *Women in legal services (as attorneys and legal*

Recenzja osiągnięć naukowych dr Hanny Wolskiej sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego (*advisors) in Poland and Germany*, opublikowany w niemieckim czasopiśmie Franz von Liszt Institute Working Paper 2018/02.

Obok dorobku naukowego należy wskazać również na Habilitantkę jako nauczyciela akademickiego prowadzącego wykłady, które są bardzo różnorodne co do treści i formy oraz prowadzone są dla studentów krajowych i zagranicznych. Pozytywnie należy ocenić zaangażowanie Habilitantki w działalność organizacyjną, czego jednym z przejawów są organizowane lub współorganizowane konferencje naukowe (krajowe i międzynarodowe). Ważnym aspektem pracy jako nauczyciela akademickiego jest również jego udział w działaniach popularyzujących naukę. W tym obszarze Habilitantkę należy ocenić pozytywnie, czego przykładem może być udział w debacie oksfordzkiej. Wartym podkreślenia jest również fakt powołania Pani Doktor do Rady Naukowej Narodowego Centrum Badań Jądrowych na kadencję 2021-2025. Na uwagę zasługuje również duża umiejętność Habilitantki nawiązywania kontaktów i relacji z innymi środowiskami naukowymi krajowymi i zagranicznymi.

Przywołany powyżej dorobek naukowy oraz pozostały wskazany w dokumentach dołączonych do wniosku wskazuje na ukształtowaną osobowość Habilitantki jako badaczki oraz nauczyciela akademickiego, znaną w środowisku naukowym.

Dorobek Habilitantki wskazuje na wysoką umiejętność pozyskiwania grantów badawczych oraz innych środków służących finansowaniu prowadzonych badań naukowych. Jest to szczególnie ważne przy obecnej sytuacji finansowania badań naukowych w systemie szkolnictwa wyższego.

Przywołane powyżej fakty w zakresie prowadzonych badań naukowych we współpracy z innymi ośrodkami akademickim krajowymi oraz zagranicznymi w sposób znakomity wypełniają dyspozycję przywołanego przepisu Ustawy – art. 219 ust. 1 pkt 3.

4. Wniosek końcowy

- **Przedmiotowa monografia dr Hanny Wolskiej: Model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2022, ISBN 978-83-8291-378-1 stanowi istotne osiągnięcie naukowe, które stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne i spełnia wymogi określone w art. 219 ust. 1, pkt 2 lit a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.**
- **Pani dr Hanna Wolska prowadząc badania naukowych w znakomicie współpracuje z innymi ośrodkami akademickim krajowymi oraz zagranicznymi, co pozwala jednoznacznie stwierdzić że ta część oceny wypełnia dyspozycję przepisu art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.**
- **Wobec powyższego stwierdzam, że istnieją podstawy do kontynuowania czynności przewodu habilitacyjnego i nadania dr. Hannie Wolskiej naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych prawnych w dyscyplinie nauki prawne.**

Złotonia, 27.01.2023 r.